

האגף לביקורת פנים
Internal Audit Division

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

21 ספטמבר 2020,
ג' תשרי תשפ"א

לכבוד
מר דן בנטל
משרד מבקר המדינה

הנדון: ביה"ח שער מנשה - ממצאי בדיקת תלונה

שלום רב,

בדקנו לבקשתכם תלונה אנונימית שהתקבלה בתאריך 5.5.20. התלונה מתייחסת למחדלים לכאורה בנושא בינוי והנדסה, וקידומים של גורמים מקורבים. עיקר התלונה: לאמרכ"לית ביה"ח אחריות על נזקים לרכוש ביה"ח, בזבוז כספי ציבור וקידום מקורבים. להלן ממצאים ומסקנות של בדיקתנו:

א. מחדלים בנושא בינוי והנדסה

בנושא זה מצאה הביקורת כי התלונה מוצדקת חלקית אמרכ"לית ביה"ח קיבלה את המבנים באישור מנהל אגף ביצוע פרויקטים במנהל הבינוי במשרד

תקציב הפרויקט הוכפל ביחס לאומדן ההתחלתי.

במסגרת העבודות התמוטטה תקרה באחד החדרים ועובדת נפגעה. תחקיר פנימי שערך ביה"ח, אליו לא זומן מהנדס ביה"ח והדוח שנכתב בעקבותיו לא הובא לידיעתו, הצביע על רשלנות לכאורה של הקבלן והמפקח.

קידום מקורבים לתפקידים ניהוליים

בנושא זה מצאה הביקורת כי התלונה אינה מוצדקת. הביקורת מצאה כי ההטבות שניתנו למנהל המשק ומנהלת משאבי אנוש הוענקו בסמכות ההנהלה ובהתאם להוראות וההנחיות.

סיכום והמלצות

לאחר שמהנדס בית החולים, לא אישר קבלה ואכלוס המבנים לאחר עבודות הבינוי מסיבות מקצועיות, והתריע נגד קבלה ואכלוס המבנים המשופצים, פנתה הנהלת ביה"ח לקבלת אישורו של מנהל אגף ביצוע פרויקטים במנהל התכנון והבינוי. הביקורת רואה זאת כפעולה בניגוד למנהל תקין ועקיפת סמכות מקצועית. מניעת השתתפותו של מהנדס ביה"ח בתחקיר בנושא קריסת התקרה ואי העברת הדוח המסכם לידיעתו והתייחסותו מהווה ליקוי מנהלי. מתחקיר ביה"ח בנושא נפילת התקרה עולה, לכאורה, רשלנות של המפקח, לא נמצא כי עניינו נבדק בידי האחראים.

האגף לביקורת פנים

Internal Audit Division

משרד
הבריאות
נחיים בריאים יותר

במקום עבודה כולל בבית חולים, באופן טבעי יש חיכוכים ומתגלעים חילוקי דעות מקצועיים. הפתרון שמצאה הנהלת בית החולים היה לעקוף את הגורם המקצועי שאתו "לא הסתדרו" ולפעול ישירות מול מנהלי אגף הבינוי שככל הנראה לא היו מעורים בפרטים וביקשו לסייע מרחוק. אמנם על בית חולים לפעול ולקדם את מטרותיו, אולם הדרך של עקיפת סמכויות מקצועיות פוסחת על שני הסעיפים והתוצאה של קריסת המבנה מדברת בעד עצמה. על הגורמים המעורבים למצוא את הנהלים לעבודה תקינה ומקצועית תוך ניהול יחסי אנוש תקינים, ושמירה על גבולות הסמכות והאחריות של הגורמים המקצועיים וגורמי ההנהלה.

כל הגורמים שיתפו פעולה עם הביקורת וקיבלו את טיוטת הדוח לתגובה, מסמך כולל את תגובותיהם המפורטות והנו הדוח הסופי.

אנו מודים לכם על העברת הנושא לבדיקתנו.

בברכה,

פרוט הבדיקה

1. כללי

בתאריך 5.5.20 התקבלה באגף הביקורת תלונה אנונימית דרך משרד מבקר המדינה¹ בנוגע להתנהלות בביה"ח "שער מנשה"- מחדלים לכאורה בנושא בינוי והנדסה וקידום מקורבים.

2. עיקרי התלונה

"הגב' [REDACTED]² אחראית על גרימת נזקים רבים ורכוש ביה"ח, בזבוז כספי ציבור וקידום מקורבים אליה בתפקידים שונים":

1. עבודת השיפוץ³ בוצעה ע"י אדריכלית מחברה חיצונית מקורבת לגברת [REDACTED]
2. פרויקט שיפוץ מחלקות משפטיות נעשה ללא מכרז, וללא תיאום ואישורים לביצוע העבודות ממהנדסים של ביה"ח או מהנדסי משרד הבריאות.
3. פרויקט שיפוץ המחלקה השיקומית ומחלקה "10 מיטות": המחלקות נמסרו לאחר השיפוץ עם ליקויים רבים וללא אישור מהנדס בית החולים והתקבלו ע"י גב' [REDACTED] בניגוד להנחיות וחוו"ד מקצועית של מהנדס ביה"ח. הליקויים שהתגלו, בשווי מאות אלפי שקלים, תוקנו על חשבון ביה"ח.
4. קידום מקורבים אליה לתפקידים ניהוליים כגון מנהלת משאבי אנוש ומנהל משק.

העיסוק של הגב' [REDACTED] בתפקידים אחרים בביה"ח

(כוננויות, דריכות, אחזקת רכב, לימודים 100%)

3. הביקורת נפגשה עם בעלי התפקידים הבאים:

- המנהלת האדמיניסטרטיבית - [REDACTED] (להלן "המנהלת")
- מהנדס ביה"ח - [REDACTED] (להלן "המהנדס")
- מנהלת משאבי אנוש - [REDACTED]
- מרכז פרויקטים, מנהל תכנון - [REDACTED] (להלן "המרכז")
- מנהלת מחלקה (יעוץ משפטי), מנהל התכנון - [REDACTED]
- מנהלת תחום (תקציבים וכלכלה) מנהל התכנון - [REDACTED]
- מנהל אגף א' תכנון, במנהל תכנון פיתוח ובינוי מוסדות רפואה - [REDACTED] (להלן האדריכל)

¹ מצורפת התלונה (נספח 1)

² בתלונה צוין השם המלא

³ במכרז 13\12 שיפוץ המחלקות השיקומיות והמשפטיות

4. ממצאי הביקורת בנושאים הנדסיים

א. התקשרות עם האדריכלים

מבדיקת הביקורת עולה כי האדריכלים בשני הפרויקטים, מר [REDACTED] ומר [REDACTED] נבחרו במכרז סגור בהתאם לתקנות ולנהלים.

ב. ממצאים בנושא שיפוץ המחלקות המשפטיות ומחלקות השיקום

1. "שיפוץ המחלקות המשפטיות נעשה ללא מכרז"

טענה זו אינה נכונה.

שיפוץ המחלקות המשפטיות היה חלק ממכרז⁴ לשיקום מספר מבנים בביה"ח והתקנת מתזי מים (ספלינקרים) במחלקות המשפטיות. בשלב מסוים החליטה הנהלת ביה"ח על הרחבת העבודה (תיקוני טיח וצבע) באותן מחלקות ע"י הקבלן הזוכה כתוספת למכרז, באישור המינהל לתכנון פיתוח ובינוי מוסדות רפואה (להלן "המינהל") שניהל את המכרז ובהתאם לקבלן וביועצים השונים לתכנון ופיקוח על הבנייה.

ג. "העבודה נעשתה ללא תיאום ואישורים לביצוע העבודות ממהנדסים של ביה"ח או ממהנדסי משרד

הבריאות"

טענה זו נכונה חלקית.

התכנון והפיקוח על עבודות המכרז נעשו ע"י זוכים במיקור חוץ של המינהל. נעשה תיאום מול מהנדס בית החולים ברמת המעורבות בכל הקשור למכרז אולם המהנדס לא נדרש להתערב בשלבי הבנייה. הגורמים שנבחרו ע"י המינהל היו אלה שאמורים לפקח ולנהל את השיפוץ. לא היו אישורים ממהנדס ביה"ח, כי הוא לא נדרש לתת אישורים כלשהם על איכות, טיב העבודות או עמידה בדרישות המכרז בביצוע העבודות.

ד. ממצאים בנושא המחלקה השיקומית ומחלקת "10 מיטות"

1. "המחלקות נמסרו מהקבלן עם ליקויים רבים ללא אישורים ממהנדסי ביה"ח"

טענה זו נמצאה נכונה.

מהנדס בית החולים מאשר את טענת המליון. לדבריו, המחלקות השיקומיות ו"10 מיטות" נמסרו

⁴ מכרז 13112 שיפוץ מבנים – המרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה (מחלקות שיקומיות, בית מרקחת, בניין הנהלה, מרפאת עירון, חדר אוכל, משפטית (ספלינקרים)).

לביה"ח בניגוד לדעתו ותוך התעלמות מסמכותו⁵. חלקים מדרישות העבודה במכרז לא בוצעו ואישורים שנדרשו לעבודה לא הועברו, בניגוד להנחיות ולהוראות⁷ ובניגוד למפרט הדרישות במכרז עצמו⁸. מההתכתבויות שהועברו לביקורת עולה כי מהנדס ביה"ח התריע⁹ בפני המנהלת על הליקויים במבנים ועל אי עמידה בדרישות המפרט ובכתב הכמויות ונדרש על ידה לבצע סיור קבלת מבנה בניגוד לדעתו המקצועית¹⁰.

2. "גב" קיבלה את המבנים בניגוד להנחיות של מהנדס ביה"ח" טענה זו נכונה.

מהנדס בית החולים אישר בפני הביקורת כי לא נתן אישורו לקבלה ואכלוס המבנים. המנהלת מסרה כי: "מהנדס בית החולים הוא גורם מקצועי ואינו אחראי לתת "הנחיות". כאשר נושא מקצועי מקבל מענה מסמכות מקצועית בכירה יותר בעוד שמהנדס בית החולים מסרב לתת מענה, ההנהלה יכולה לבחור לקבל ולהסתמך על חוות דעת מקצועית כזו. בית החולים אינו ישות עצמאית, הוא יחידת סמך של משרד הבריאות וחלק ממארג של גופים שביניהם יש היררכיה. אגף הבינוי מהווה זרוע ביצועית הוא אשר מוציא מכרזים, מתקשר עם אדריכלים, מפקחים ויועצים, מדובר בסמכות מקצועית גבוהה ובעלת הידע והמומחיות וכאשר מהנדס המרכז מסרב לקדם מכרזים אלו, אנו נעזרים באגף הבינוי לצורך קידום למען רווחת המטופלים והצוות תוך קבלת אישורם המהצווי. פרוטוקול הפגישה מועד ול כד"

המנהלת מסרה לביקורת מסמכים המצביעים כי האישור לאכלוס המבנים ניתן ע"י מר [] לשעבר¹¹ מנהל אגף ביצוע פרויקטים במינהל: "בהמשך לשיחה טלפונית, סיכום ישיבה ביום 10 במאי 2016 אצלכם ולאחר עיון בהתכתבות "המעצבנת" בין מהנדס בית החולים למנהל הפרויקט שבנושא שבנדון, אני מאשר אכלוס מבנה שיקומית¹² פרוטוקול ישיבה מתאריך 15.8.16, סי' 6 - 2012 - 2016: "האגף מבקש מהנהלת ביה"ח לפעול בהתאם לאישור האכלוס שניתן לשיקומית על ידם...".

⁵בתיאור התפקיד של מהנדס ביה"ח מצוין: "קבלת מבנים חדשים וקליטת מערכות תשתית חדשות בביה"ח בתיאום עם מנהל שירותי אחזקה בבית החולים". עוד נרשם: אחריות לתיאום וקישור עם קבלני חוץ, ובכלל זה, וידוא קיום פרטי החוזה/התכנית או הזמנת העבודה, שמירה על נהלי העבודה ומסגרת תקציבית, בהתאם להסכם אשר נחתם עם קבלנים אלה". (מצורף כנספת מספר 2)

⁶בתשובת האגף לדוח הביקורת נרשם: "בעת שיפוץ ושידרוג מנסים להיענות לכל החוקים ותקנות במסגרת התקציבית הקיימת. במבנה ישן אין אפשרות להיענות לכל התקנות והחוקים הנוכחיים. המחוקק מכיר בעובדה זו. משום מה מהנדס ביה"ח לא מכיר בעובדה זו." עוד נמסר: " בכל מקרה לאחר השיפוץ ושידרוג מצב המבנה טוב ובטוח יותר לאין שיעור ממצבו הקודם. בכל בתי החולים מרבית המבנים לא עומדים בדרישות נוכחיות והמהנדסים לא דורשים להפסיק את הפעילות במבנה."

⁷חוזר מנהל רפואה – אישור רשויות כיבוי אש לבתי החולים (19.8.2014). (מצורף כנספת מספר 3) סעיפים: 0025, 0027, 0033, 0034 (מצורף כנספת מספר 4)

⁸מצגת "פרויקט שיפוץ מבנים בשער מנשה 2012-2016" שהוצגו להנהלת ביה"ח מתאריך 15.8.16 (מצורף כנספת מספר 5) ועדכונה מתאריך 29.12.16.

⁹דוא"ל מתאריך 19.8.2015 - מסירת מבנה צפוני פרויקט שיפוץ שיקומית, (מצורף כנספת מספר 5) דוא"ל מתאריך 28.4.16 (בו תזכורת על הדוא"ל מתאריך 19.8.15) בנושא סיכום סיור במבנים שיקומית דרומי וצפוני עדכון לתאריך 1.5.16 (מצורף כנספת מספר 5א)

¹⁰ראו התכתבות מתאריך 9.8.15 בין המנהלת למהנדס (מצורף כנספת מספר 6 ו 6א)

¹¹מר [] פרש מתפקידו במנהל בתאריך 31.3.19

¹²פניית מר [] להנהלת ביה"ח מתאריך 30.5.16 (סימוכין 47326816) סעיף 1 (מצורף כנספת מספר 7)

עוד מצין [REDACTED] כי הוא רואה את תפקידו של מהנדס ביה"ח כיועץ קבלה בלבד ולא כסמכות בעלת החלטה: "תפקידו של מהנדס ביה"ח, [REDACTED] כיועץ לגבי קבלה של פרויקט¹³, לאחר שמשרד הבריאות קיבל את הפרויקט הנהלת ביה"ח יכולה לאשרו". בפנייה של מנהל הפרויקט, מר [REDACTED] למר [REDACTED] מתאריך 3.5.16 מצין מנהל הפרויקט (סעיף 4): "בנוסף ברצוני להבהיר שהעבודה בשיקומית הסתיימה, יש אישור מעבדה למערכת הספלינקרים ועוד, ומבחינתי, כמפקח על הפרויקט, ניתן לאכלס את המחלקות...."

3. "נמצאו ליקויים רבים בשווי מאות אלפי שקלים שתוקנו על חשבון ביה"ח"

טענה נכונה חלקית

מהנדס ביה"ח התריע על ליקויים ודרישות רבות שנגזרו מדרישות המכרז. לטענת המנהלת: "מדובר על פרויקט רב מערכתי שכלל בתוכו מספר לא מבוטל של מבנים, במהלך העבודה התגלה כי לא נלקחו בחשבון עבודות שהתגלו במהלך העבודה כמו כן היה צורך בתוספות. כל תוספת קיבלה אישור רשמי של אגף הבינוי כמו גם התקציב בעבור התוספות שאושרו ומומנו על ידי האגף.

אישוש לטענה על הוצאות רבות וחריגה תקציבית מעלות הפרויקט בין התכנון לביצוע נמצא בדבריו של מר [REDACTED] להנהלת ביה"ח מתאריך 30.5.16 סעיף 5:

ליתר דיוק, המימון של הפרויקט הופקד על ידי האגף לביקורת פנים, ומכאן ניתן להעריך את

במישרין או בעקיפין להכפלת תקציב הפרויקט עקב בקשות ודרישות נוספות (פרויקט שהתחיל ב-7.4 מיליון ₪ על פי אומדן שלכם והסתיים כמעט בכפלים)¹⁴...". לדברי מנהלת תחום תקציבים במינהל, הכפלת סכום ההתקשרות¹⁵ נבעה מהרחבת ההתקשרות מול הקבלן, כל תשומות הבנייה היו מתקציב המינהל ולא מתקציב ביה"ח.

ד. ממצאים בנושא קריסת תקרה במבנה 10 מיטות

1. בתאריך 9.4.19 קרסה תקרת גג במבנה מחסן כביסה נקיה (חדר 118) במתחם "10 המיטות". הקבלן שנבחר לפרויקט שיקום מחלקת "10 מיטות" פשט רגל בסיום העבודה¹⁶.
2. לאור קריסת התקרה נעשתה בדיקה עי"י האדריכל¹⁷ וכן מונתה וועדה מטעם ביה"ח, בה לא שותף¹⁸ מהנדס ביה"ח, נערך תחקיר¹⁹ ונכתב דו"ח ממנו עולה:

¹³סעיף 34: 00 נוהל קבלת מתקנים וציוד (סעיף קטן 2.4): "בעת הקבלה יהיו נוכחים מנהל הפרויקט, נציג הקבלן, המתכנן, מהנדס ביה"ח/מנהל האחזקה של המוסד...."

¹⁴ראה נספח מספר 7

¹⁵מאומדן של כ 8.67 מיליון ל 17.19 מיליון בפועל

¹⁶הלשכה המשפטית של המינהל פועלת לחילוט דמי הערבות

¹⁷דוח בדיקה שערך האדריכל (מצורף כנספח מספר 8)

- עובדת נפגעה²⁰ והופנתה לטיפול בביה"ח.
- מר [REDACTED], המנהל והמפקח על הפרויקט, מסר לוועדה כי "הקבלן המבצע לא ביצע את הנדרש ממנו....ופשוט שיקר אותי .." (סעיף 2.2.10 בתחקיר).
- מחוזה ההתקשרות מול [REDACTED] שירותי הנדסה אזרחית, סעיף 6 לרבות סעיפיו הקטנים עולה כי המנהל והמפקח מתחייב: לנהל, לעקוב לתאם ולפקח על עבודות הביצוע של הקבלנים באתר. לתאם בין מתכנני הפרויקט בין הקבלנים לספקים, לעקוב אחר ביצוע העבודות המתואמות, לפקח על ביצוע הפרויקט, איכות הבנייה, החומרים וואו המרכיבים". (סעיף 2.3.3.2.2 בתחקיר)
- סעיף 8 לרבות סעיפיו הקטנים, עולה כי המנהל והמפקח מתחייב: לבצע עבודות פיקוח צמוד יומיומי (להל"ן פיקוח צמוד) באתר, לפקח על טיב החומרים, מוצרי הבנייה ומרכיבי המערכות, לוודא כי הם בהתאם לתכניות...להוראות מתכנני הפרויקט... **לספק לקבלן את ההוראות וההסברים הנחוצים לצורך ביצוע עבודות הפרויקט על מנת שתבצענה בהתאם לתכנית..** לוודא נקיטת אמצעי ביטחון ובטיחות באתר. (סעיף 2.3.3.2.3 בתחקיר)
- **ביצוע בפועל לא היה בהתאם לדרישות הבטיחות** -לא זוהה פתרון מתאים לעמידות הגג באש וואו פתרון בידוד מרכיבי הגג בזמן אש (סעיף 2.1.2.1 בתחקיר)
- במסקנות התחקיר - נפילת התקרה התרחשה עקב התקנה לא מקצועית, לקויה לרבות אלתורים שונים באופן הביצוע עד כדי **רשלנות קבלן הביצוע**. (סעיף 4.2)

פיקוח כנדרש... (סעיף 4.3 בתחקיר)

- **ביצוע בפועל לא היה בהתאם לדרישות הבטיחות** [...] האמור לעיל הינו בניגוד לדרישות הבטיחות המאושרות ובהתאם לתוכנית בטיחות אש (סעיף 4.4 בתחקיר)
- **הפיקוח שבוצע לא זיהה כנדרש פעולות מקדימות של המבצע למנוע המתואר לעיל**. (סעיף 4.5 בתחקיר)

3. בסעיף 3 בדוח - פעולות שימור- צוין: "צירוף גורם מקצועי חיצוני לבדיקה בתחום המקצועי היה דבר מכוון שתרם רבות לפעולות הוועדה." משיחה שערכה הביקורת עם מר כספי, אדריכל מנהל אגף תכנון, במינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה, נמסר לביקורת כי אכן קיבל כתב מינוי אולם הוא לא היה שותף לכתיבת דוח הבדיקה ואינו תחום עליו. מנהל התכנון מסר כי: "התחקיר שנערך ע"י ביה"ח נערך ע"י גורם שנושא התחקיר אינו תחום עיסוקו, ולמנהל התכנון אין קשר לתחקיר ואישורו"

¹⁸ לדברי המהנדס בתאריך 10.4.19 קיבל מהמנהלת מינוי להשתתף בוועדה לצורך תחקיר אירוע נפילת התקרה ביח' 10 מיטות ולמחרת בתאריך 11.4.19 קיבל הודעת ביטול הוועדה. באותו יום נשלח מינוי לוועדת בדיקה חדשה. החברים בוועדה: מנכ"ס בית החולים המשמש גם כממונה כיבוי אש, מנהל המשק המשמש גם כממונה בטיחות ואדריכל הפרויקט ממנהל התכנון. (מצורף כנספח מספר 9 א9, 19).

¹⁹ מצורף התחקיר. (מצורף כנספח מספר 10)

²⁰ לדברי מנהלת משאבי אנוש, הגב' א.ט. נעדרה עקב תאונת העבודה המדוברת מתאריך 9.4.2019 עד 9.7.2019 וממשיכה בחליית מסיבות אישיות.

מאידך, המנהלת טוענת כי: "נציג אגף התכנון היה שותף מלא ככל יתר חברי הצוות לדו"ח התחקיר המשותף ואף העיר הערותיו לטיוטת הדו"ח הנ"ל ונתבקש מספר פעמים לחתום עליו"²¹.
עד למועד טיוטת דוח הביקורת טרם נחתם דו"ח התחקיר ע"י האדריכל.

4. ברשימת האנשים שתושאלו בתחקיר לא נכלל המהנדס שהוא הגורם המקצועי הראשי של בית החולים.
5. הביקורת לא מצאה כי המינהל נקט אמצעים נגד המפקח למרות תחקיר ביה"ח שהצביע, לכאורה, על רשלנות באי ביצוע פיקוח כנדרש. יתרה מזו לדברי המהנדס המפקח מונה למנהל פרויקט למחלקה הפסיכו-גריאטרית.
6. למחרת האירוע נערכה פגישה וסיור במקום, הומלץ לבצע בדיקה של כל תקרות המחלקה ולתקן את התקרות שנבנו שלא בהתאם לתקנים²².
7. נמצא כי לפני נפילת הגג היה אישור של "מעבדות איזוטסט"²³ אשר בדקה את התקרות באופן מדגמי²⁴. בדוח נרשם כי נבדק שטח של 40 מ"ר²⁵ צוין סוג החומר הנבדק (אריח מינרלי) וצוינו המספרים של 4 חדרים שנבדקו. **לדעת המהנדס בדיקת החברה הייתה בניגוד לדרישות תת"י 5103 חלק 1 ו 3 סעיף 8.4.**
8. המהנדס מסר לביקורת כי דוח הבדיקה של "מכון העמקים" על בדיקת התקרות שנערך בתאריך

21.6.2020, 19.8.2019, 21.8.2019, 24.8.2019, 27.8.2019

תחקיר הבדיקה הפנימי של ביה"ח שנערך ע"י המנב"ט על האירוע לא הועבר לידיעתו או להתייחסותו עד היום.

²¹ ראה מיילים מיום, 27.8.2019, 24.8.2019, 21.8.2019, 19.8.2019, 21.6.2020

²² סיכום סיור מתאריך 14.4.19 בנושא בירור הכשל בתקרת מגשים ח.118 והמלצות לבדיקה ותיקון ליקויים בכל תקרות המחלקה (מצורף כנספח מספר 11)

²³ מתאריך 27.7.17 (מצורף כנספח מספר 12)

²⁴ לטענת מהנדס ביה"ח בדיקה מדגמית אינה עולה בקנה אחד עם דרישות התקן. יתרה מזו, התקרה שנבנתה הייתה בנויה ממספר סוגי חומרים (גבס, פח, מינרל), הדגימה שנבדקה נעשתה במקומות בהם התקרה הייתה עשויה מאריח מינרלי בלבד. מאידך התקרה שהתמוטטה שעשויה ממגשי פח לא נדגמה. לכאורה, המדגם שנבדק לא היה מייצג ונעשה לא בהתאם לדרישות.

²⁵ מתוך שטח של כ 600 מ"ר.

9. סיכום, מסקנות והמלצות הביקורת בנושא בינוי

1. מהמסמכים שהועברו לביקורת ע"י המהנדס עולה, כי המבנים (השיקומיות והמשפטיות) נמסרו עם ליקויים רבים שלא תוקנו עד למועד המסירה. חלקם, ליקויים שבמפרט הטכני מצוין שהם מהווים **תנאי לאכלוס הפרויקט וקבלתו**.
2. בהנחה שמר [] היה מורשה לכאורה לאשר להנהלת ביה"ח קבלת הפרויקט ומתן אישור לאכלוסו²⁶, האישור ניתן, לכאורה, בניגוד למפרט הטכני בו נרשם **במפורש שאין לקבל המבנה או לאכלסו ללא האישורים שמורטו**.
3. הנהלת ביה"ח הסתמכה על אישורו של מר [] ששימש כמנהל אגף ביצוע פרויקטים במנהל התכנון והבינוי - לקבלה ואכלוס המבנים. לדעת הביקורת, הסמכות, כמו האחריות, לכל ההתנהלות בביה"ח היא על הנהלת ביה"ח ואל לה להנהלת ביה"ח להתעלם מהגורם המקצועי ומדעותיו ולהדירו מקבלת החלטות הנוגעות לתחום התמחותו ותפקידו. על הנהלת ביה"ח היה לשתף את המהנדס בכל ההחלטות המקצועיות הנוגעות לתחום אחריותו, כפי שנגזר מתיאור תפקידו וממומחיותו וכפי שעולה במפרט הטכני של ההתקשרות מול הקבלן בסעיף 00.34 - נוהל קבלת מתקנים וציוד. הביקורת לא מצאה כי סמכות זו ניתנת להעברה לגורם אחר או נוסף. מניעת השתתפותו של מהנדס ביה"ח בתחקיר ביה"ח בנושא נפילת התקרה ואי העברת דו"ח התחקיר לידיעתו והתייחסותו²⁷ מהווה לדעת הביקורת, ליקוי מנהלי, שכן מהנדס ביה"ח הוא הגורם המקצועי האמון על כל הנושאים ההנדסיים ומעורבותו חשובה וחיונית.
5. תחקיר שנערך ע"י מנב"ט ביה"ח מצביע, לכאורה, על רשלנות של המפקח.
6. הביקורת לא מצאה אישור לטענות המליחה על קרבה של האדריכלות למנהלת.
7. הביקורת דוחה את טענת המליחה, כי שיפוץ המחלקות המשפטיות נערך ללא מכרז, וללא תיאום ואישורים לביצוע העבודות ממהנדסים של ביה"ח או ממהנדסי משרד הבריאות.

ה. יחסים בין אישיים

בדיקת הביקורת מעלה כי יחסים עכורים²⁸ בין המנהלת והמהנדס משפיעים על התנהלות השוטפת בבית החולים בכלל בנושאים הנדסיים בפרט. הנהלת ביה"ח שואפת לסיים פרויקטים ולאכלס מחלקות, וסבורה שדרישת המהנדס לעמידה בתקנים ובדרישות חוזה ההתקשרות, מעכבת את סיום הפרויקטים. מצב זה גורם נזק להתנהלות התקינה של ביה"ח. שת"פ בין ההנהלה לבין המהנדס הוא צורך חיוני והכרחי. על הגורמים המעורבים למצוא את הנתוב הנכון המאפשר עבודה שיתופית תקינה ומקצועית של המהנדס, תוך קבלה ושמירה על סמכות ואחריות ההנהלה בכל הקשור לתפעול ביה"ח.

²⁶ הביקורת לא מצאה אישור או נוהל המסמך את מר [] לאשר קבלת מבנה ואכלוסו במקום מהנדס ביה"ח.

²⁷ כפי שמסר המהנדס לביקורת

²⁸ לדברי המנהלת במהלך מספר שנים המהנדס מתנהל באופן שאינו משביע רצון מבחינה מקצועית ומבחינה משמעתית.

1. **סיכום, מסקנות והמלצות הביקורת**²⁹ בנושא משאבי אנוש³⁰
- בתלונה נמסר כי המנהלת מקדמת שלא כדין את מנהלת משאבי אנוש וממונה על גיוון תעסוקתי ומניעת גזענות ואת מנהל המשק.
1. **קידום מקורבים**
לא נמצאו תימוכין לטענת המלין כי המנהלת מקדמת עובדים מקורבים אליה לתפקידים ניהוליים. העובדים שצוינו בתלונה נבחרו במכרזים.
2. **הטבות שכר למקורבים**
3. **דרגות - מר** ■ נמצא באותה דרגה בה הגיע לביה"ח ולא קודם. הגבי מ.ח. קיבלה בשנת 2018 קיצור פז"מ בשל היותה עובדת מצטיינת, ודרגה אישית בהתאם להמלצת ממונה ואישור הוועדה³¹ ולאחר קבלת עובד מצטיין בדרג התיכון. בשנים 2018-2019 נדונו בוועדה מועמדותם של 23 עובדים: אושרו 18 בקשות לקידום בדרגה, 5 נדחו. **כוננויות - לביה"ח** מוקצות 29 כוננויות שבת אשר מחולקות על פי חוברת התפקוד ולפי שיקול דעת ההנהלה בהתאם לסמכות שהוקנתה להנהלת ביה"ח. מר ■ קיבל כוננויות נוספות במסגרת תפקידו הנוסף כממונה בטיחות בביה"ח. לגבי ■ מוקצות 4 כוננויות על פי ספר התפקוד. שלוש כוננויות נוספות זמניות ע"ח משרות פנויות.
- שעות נוספות - הענקת שעות נוספות היא פררוגטיבה של הממונה**³². בביה"ח ניתנות שעות נוספות לכ 114 עובדים. כמו כן. לכל מנהל יחידה מוקצבות שעות נוספות יחידתיות אותם הוא מקצה לעובדיו על פי צורכי העבודה. לדוגמה: אפסנאות 10, רשומות רפואיות 70, אחזקה 90, ניקיון 80, מטבח 80, עז"ס 60, בית מרקחת 15 וכו'. בנוסף לכל העובדים בבית החולים מוקצות 5 שעות נוספות ע"ח חופשה (חש"ף), העובדים יכולים להמיר שעות עבודה נוספות לחופשה.
- דריכות - ניתנת לפי הסכם עבודה לעובדי ביה"ח**³³.
- לימודים - לדברי מנהלת משאבי אנוש, ביה"ח אינו מממן 100% השתתפות בשכר לימוד אקדמאי. בית החולים משתתף ב 100% כאשר הקורסים והשתלמויות על פי דרישות משרד הבריאות, נציבות או כחלק מהגדרת התפקיד.**
- מבדיקת הביקורת בתיקים האישיים של הגבי ■ ומר ■ לא נמצאה חריגה ממדיניות ביה"ח.
- רמת רכב - לגבי** ■ מאושרת רמת רכב א' על פי חוברת הניידות (רמת ניידות בהתאם לעיסוק) רמת הניידות שודרגה לרמת רכב ב' מתאריך 1.4.2014 על פי אישור הגבי ■³⁴ להאצלת סמכויות

²⁹ לשנים 2017 – 2019 שנבדקו

³⁰ בבדיקת הביקורת לא נבדק שיקול הדעת של ההנהלה במתן הטבות אלא העמידה בנהלים ובהוראות.

³¹ הוועדות לדרגה אישית כוללות את מנהל ביה"ח המנהלת האדמיניסטרטיבית ומנהל משאבי אנוש.
³² בנוגע לתגמול בגין ביצוע שעות נוספות נקבע בפסיקה לא פעם שזהו חלק מפררוגטיבת המעסיק, ושלעובד אין זכות קנויה לשעות נוספות. למעסיק נתונה הזכות להחליט אם דרושה לו עבודה בשעות נוספות אם לא. כמו כן ראה סעיף 27.31 בתקשיר - אישור העסקה בשעות נוספות.

³³ מצ"ב החלטת וועדת מעקב - עובדי מנמ"ש בבתי החולים (מצורף כנספח מספר 13)

³⁴ מנהלת משאבי אנוש במשרד הראשי, משרד הבריאות

האנף לביקורת פנים
Internal Audit Division

משרד
הבריאות
להיים בריאים יותר

להנהלת ביה"ח.
למר ב.פ. רכב א' לפי חוברת הניידות. רמת הניידות שודרגה לרמה ב' מתאריך 23.8.18 בהסתמך על
האצלת סמכויות להנהלת ביה"ח.
הביקורת מציינת שינוי ברמת דרגת הרכב ניתנו גם לכ- 90 מעובדים ביה"ח.

לסיכום,

כלל התלונה נמצאה מוצדקת בחלקה.

בברכה

אלי סלמה

מרכז בכיר לביקורת פנים